

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Δημοσθένης, Κατ' Αριστογείτονος Α, §§32-33

Γ1. Ενδεικτικές νεοελληνικές αποδόσεις

Ποια ανεπανόρθωτη και φοβερή πράξη θα διστάσει να κάνει αυτός, Αθηναίοι, ένας άνθρωπος ελεεινός και γεμάτος από πατρογονική έχθρα προς τη δημοκρατία; Ποιος άλλος θα καταργούσε το πολίτευμα, αν αποκτούσε τη δύναμη; Εύχομαι να μην συμβεί κάτι τέτοιο. Δεν βλέπετε ότι η φύση του και συμπεριφορά του δεν διέπεται από καμιά λογική και σεβασμό, αλλά καθοδηγείται από την παράνοια, για να μην πω ότι συνολικά η συμπεριφορά του είναι παρανοϊκή; Και η παράνοια είναι, αφενός, το μεγαλύτερο κακό για αυτόν που την έχει, αφετέρου κάτι φοβερό και δύσκολο για όλους και ανυπόφορο για την πόλη. Γιατί ο παρανοϊκός εγκαταλείπει παντελώς τον εαυτό του και τη σωτηρία που του προσφέρει η λογική, και, αν σωθεί, θα σωθεί από κάτι απροσδόκητο και παράλογο. Ποιος συνετός, λοιπόν, θα συνέδεε τον εαυτό του ή το όφελος της πατρίδας με αυτήν; Ποιος δεν θα απομακρυνόταν όσο μπορούσε, και δεν θα έδιωχνε μακριά όποιον την είχε, ώστε να μην σχετιστεί με αυτήν ακόμη και χωρίς τη θέλησή του; Όσοι, Αθηναίοι, σκέφτονται το καλό της πατρίδας πρέπει να επιδιώκουν να συναναστρέφονται με κάποιον που διαθέτει όχι παράνοια, αλλά σκέψη και

Πράγματι, άνδρες Αθηναίοι, από ποια ολεθριότατη και φοβερότατη πράξη αυτός θα δίσταζε, ένας άνθρωπος μιαρός και γεμάτος από μίσος κληρονομικό κατά της δημοκρατίας; Ποιος καλύτερα από αυτόν θα μπορούσε (πράγμα το οποίο μακάρι να μη γίνει) να ανατρέψει την πόλη, αν λάμβανε την εξουσία για αυτό; Δεν βλέπετε, ότι εξαιτίας της κατεύθυνσης της φύσης του και της πολιτικής του δεν μεταχειρίζεται το λογικό και την ντροπή, αλλ' όλη την πολιτική του κατευθύνει η παραφροσύνη; Διότι αυτή μέγιστο μιν είναι κακό γι' εκείνον που την έχει, φοβερό δε και βλαβερό σε όλους, ανυπόφορο δε για μια πόλη. Διότι ο παράφρων παραιτείται από τον εαυτό του και την σωτηρία που φέρνει η λογική, και αν συμβεί να σωθεί, σώζεται ενάντια σε κάθε ελπίδα και λογική. Ποιος λοιπόν σώφρων θα συνέδεε τον εαυτό του ή τα συμφέροντα της πόλης με την παραφροσύνη; Ποιος δεν θα την απέφευγε όσο μπορούσε και δεν θα ήθελε να απαλλαγεί από αυτόν που την έχει, ώστε να μη περιπέσει σε αυτή, έστω και ακούσια; Δεν πρέπει, άνδρες Αθηναίοι, εκείνοι που σκέπτονται για την πατρίδα να μετέχουν στην αφροσύνη, αλλά να είναι

γερό μυαλό και πολλή προνοητικότητα. Γιατί αυτά οδηγούν όλους τους ανθρώπους στην ευτυχία, ενώ εκείνη εκεί όπου αυτός πρέπει να καταλήξει.

Μτφρ. Α. Τυφλόπουλος – Επιμ. Δ. Ιακώβ. 2006.

εφοδιασμένοι με σύνεση, υγιείς σκέψεις και μεγάλη προνοητικότητα. Διότι αυτά μεν οδηγούν τους ανθρώπους στην ευτυχία, εκείνη δε οδηγεί εκεί όπου αυτός πρέπει να καταλήξει.

Μτφρ. Κ.Θ. Αραπόπουλος. 1962. Διασκευή από την καθαρεύουσα.

Γ2. Σύμφωνα με τον ρήτορα, ο παράλογος άνθρωπος δεν καθοδηγείται από τη λογική και η ζωή του καθορίζεται από τυχαίους παράγοντες, χωρίς ουσιαστικά αυτός να την ελέγχει, αφού δεν χρησιμοποιεί το μυαλό του. Κατά συνέπεια, τον παρανοϊκό άνθρωπο όλοι τον αποφεύγουν, γιατί μπορεί να προκαλέσει κακό και στον ίδιο και στην πατρίδα του. Αντίθετα όλοι επιδιώκουν να βρίσκονται κοντά σε συνετούς ανθρώπους, επειδή πιστεύουν πως η σωφροσύνη, που οι συνετοί διαθέτουν, μαζί με τη λογική σκέψη και την προνοητικότητα προσφέρουν απλόχερα ευτυχία στον καθένα χωριστά, αλλά και ευδαιμονία σε ολόκληρη την πόλη. Αυτός είναι άλλωστε ο προορισμός ατόμου και κοινωνίας.

Γ3.

α.

ὄρᾶθ' (ὄρᾶτε): ὄρα, ἡγεῖται: ἡγοῦ

β.

Τίς: τίσι(ν), **αὐτόν:** ἑαυτοῖς ἢ σφίσιν αὐτοῖς, **ταύτη:** ταύταις

Γ4.

α.

τῶν ἀνηκέστων: εἶναι ετερόπρωτος προσδιορισμός (γενική διαιρετική) στην αντωνυμία *Τί*

ἄκων: εἶναι επιρρηματικό κατηγορούμενο του τρόπου στο *περιπέση* - τυπικά συμφωνεί με το *Τίς*

ζητεῖν: εἶναι (τελικό απαρέμφατο) υποκείμενο στο (απρόσωπο) ρήμα *δεῖ* (ετεροπροσωπία)

β.

Ο υποθετικός λόγος δηλώνει την **απλή σκέψη του λέγοντος**, γιατί η υπόθεση εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμό *εἰ* και εκφέρεται με ευκτική αορίστου (*λάβοιτ'*), ενώ η απόδοση εκφέρεται με δυνητική ευκτική (*ἂν ἀνατρέψειεν*).

Για να δηλώνει τον υποθετικό λόγο του αντίθετου του πραγματικού ο υποθετικός λόγος λαμβάνει την εξής μορφή: *Τίς δ' ἄλλος μᾶλλον, [...] ἀνέτρεψεν ἂν τὴν πόλιν, εἰ ἐλάβετο ἐξουσίας;*